

เดือนการระบาดศัตรูพืชและการรักษาพืช จังหวัดชุมพร

ไม่ย่นต้น

ช่วงเดือน ธันวาคม ๒๕๖๐

มะพร้าว/ปาล์ม

ศัตรูพืช : หนอนพาราซ่า

การนำไปใช้ : วิสิกุล/สารเคมี

ไม้ผล

ทุเรียน/ส้ม

ศัตรูพืช : โรคราสีชมพู

การดูแลรักษา: สารชีวภัณฑ์/สารเคมี

ทุเรียน

ศัตรูพืช : โรคใบติด

การดูแลรักษา : สารชีวภัณฑ์/สารเคมี

มังคุด

ศัตรูพืช : หนอนซอนโบ

การดูแลรักษา : ศัตรูธรรมชาติ//สารเคมี

พืชผัก

พริก

ศัตรูพืช : แอนแทรคโนส

การดูแลรักษา : สารชีวภัณฑ์/สารเคมี

ฝักระวังพิเศษ

ช่วงนี้ฝนตกฝักระวัง
โรคที่เกิดจากเชื้อรา
เช่น รากเน่าโคนเน่าทุเรียน
โรครากยางพารา ฯลฯ
ด้วงแรด ในมะพร้าว/
ปาล์มน้ำมัน

พบปัญหาศัตรูพืชปรึกษา

กลุ่มอารักขาพืช

สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร

๐๗๗๕๙๖๖๕๖-๑๗

ประสงค์ บุญเจริญ

สุเทพ ตามพะปิ่นณะ

เพ็ญฤดี สุขแก้ว

พจณีย์ รียาพันธ์

น้ำฝน ลือขจร

กลุ่มอารักขาพืช

W ๑๑ /๒๕๖๐ สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร

โรคใบติด (Rhizoctonia leaf blight)

สาเหตุ เกิดจากเชื้อรา *Rhizoctonia* sp.

ลักษณะอาการ บนใบที่พบจะมีรอยคล้าย ๆ ถูกรน้ำร้อนลวก ขอบแผลไม่แน่นอนอาจเริ่มที่ปลายใบ กลางใบ หรือโคนใบ แล้วลุกลามจนเป็นทั้งใบ และจะสังเกตเห็นเส้นใยสีขาวนวลแผ่ปกคลุม คล้ายใยแมงมุมแผ่ไปตาม

ผิวใบใบที่ถูกทำลายจะร่วงหล่นไปในที่สุด ถ้าใบที่ เป็นโรคไปสัมผัสกับใบที่ปกติไม่ว่าจะเป็นใบที่อยู่ล่าง ๆ หรือ ใบที่อยู่เหนือกว่าใบปกตินั้นก็จะเป็นโรคใบติดได้เช่นกัน

ช่วงระบาด โรคนี้จะระบาดมากในช่วงฤดูฝน

ศัตรูธรรมชาติ

- ใช้เชื้อราปฏิปักษ์ไตรโคเดอร์มา (*Trichoderma harzianum*) ควบคุมเชื้อราไรซอกโทเนีย ในดิน โดยนำเชื้อราไตรโคเดอร์มาสด มาผสมกับรำข้าวและปุ๋ยหมักในอัตรา

เชื้อราไตรโคเดอร์มา ๑ กก. + รำข้าว ๕ กก. + ปุ๋ยหมัก ๕๐ กก. คลุกเคล้าส่วนผสมให้เข้ากัน นำส่วนผสมของ เชื้อราไตรโคเดอร์มาไปโรยลงบนดินรอบ ๆ โคนต้นในบริเวณทรงพุ่ม หรือใช้ รองก้นหลุมก่อนปลูก ดังนี้
ทุเรียน อายุ ๑ - ๕ ปี ใช้ ๒ - ๓ กก./ต้น ทุเรียนอายุสูงกว่า ๕ ปีขึ้นไป ใช้ ๕ กก./ต้น รองก้นหลุมก่อนปลูก ใช้ ๑ กก./หลุม

การป้องกันกำจัด

๑. ไม่ควรปลูกทุเรียนให้ชิดกันเกินไปเพราะจะทำให้ทรงพุ่มประสานกันเกิดเป็นโรคติดต่อกันได้ง่าย
๒. ตัดแต่งกิ่งที่เป็นโรคเผาทำลายเสีย ตลอดจนทำความสะอาดบริเวณโคนต้นโดยเก็บใบที่เป็น โรค

เผาทำลาย

๓. สูตรป้องกันกำจัดโรคราใบติดทุเรียนของกำนันอรัญ เวชกรรม ตำบลมาบไพ อำเภอลำลูก จ.จันทบุรี วัสดุที่ใช้ ๑. ขมิ้นชันหรือขมิ้นอ้อย จำนวน ๑๐ กิโลกรัม ๒. กากน้ำตาล จำนวน ๕ กิโลกรัม ๓. ปูนแดง จำนวน ๑ ปีบ

- วิธีการทำ : แบ่งเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ : การทำน้ำหมักขมิ้นชันหรือขมิ้นอ้อย ๑. นำขมิ้นชันหรือขมิ้นอ้อยที่เตรียมไว้มาตำหรือทุบให้แตก จากนั้นนำไปใส่ในถังหมักขนาด ๑๕๐ ลิตร ๒. เติมหากน้ำตาลที่เตรียมไว้ลงไป ๓. จากนั้นนำน้ำสะอาดเติมให้ เต็มปิดฝาถัง หมักไว้ประมาณ ๗ วัน

ส่วนที่ ๒ : การทำน้ำหมักปูนแดง (ปูนกินหมาก) ๑. นำปูนแดง (ปูนกินหมาก) ที่เตรียมไว้ ใส่ลงในถังหมัก ขนาด ๒๐๐ ลิตร ๒. เติมน้ำสะอาดให้เต็ม คนให้เข้ากัน หมักทิ้งไว้ ๑ วัน ก็สามารถนำมาใช้ได้ โดยก่อนใช้ต้อง ทำการคนก่อนทุกครั้งเพื่อให้ได้น้ำปูนแดงที่เข้มข้น

-วิธีการใช้

๑. นำน้ำหมักขมิ้นกรองเอาแต่น้ำ จำนวน ๑ ลิตร ผสมกับน้ำปูนแดง จำนวน ๑ ลิตร

๒. จากนั้นนำไปผสมกับน้ำสะอาดจำนวน ๒๐๐ ลิตร แล้วคนให้เข้ากัน นำไปฉีดพ่นภายในสวนทุเรียนที่มีการ ระบาดของโรคราใบติดหรือบริเวณใกล้เคียง ที่มีการระบาด ประมาณ ๗ - ๑๕ วัน/ ครั้ง โดยในการฉีดพ่นนั้นควร ทำการฉีดพ่นในช่วงเย็นเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของน้ำหมักให้ดียิ่งขึ้น

(แหล่งอ้างอิง : อรัญ เวชกรรม. เกษตรกรตำบลมาบไพ อำเภอลำลูก จ.จันทบุรี. สัมภาษณ์, ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕. โดย : โสภการวรรณเบ็ญระเหม เจ้าหน้าที่สถานีวิทยุร่วมด้วยช่วยกันจังหวัด จ.จันทบุรี)

๔. ฉีดพ่นด้วยสารเคมี เช่น คาร์เบนดาซิมไทอะเบนดาโซล หรือคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ พ่น ทุก ๕-๗ วันต่อ ครั้ง

กลุ่มอารักขาพืช

W ๑๒/๒๕๖๐ สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร

หนอนซอนใบ

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Acrocercops* sp. , *Phyllocnistis* sp.

ลักษณะการทำลาย เป็นหนอนของผีเสื้อชนิดหนึ่ง วางไข่ฟองเดี่ยวๆ ที่หลังใบติดเส้นกลางใบตัวอ่อน *Acrocercops* sp. ไชซอนเป็นแผลกว้างตัวอ่อน *Phyllocnistis* sp. ไชซอนเป็นทางยาวกินอยู่ใต้ผิวใบทั้งสอง

ด้านและเห็นเป็นทางสีขาวคดเคี้ยวไปมา ใบที่ถูกทำลายจะมีรูปร่างบิดเบี้ยวใบไม่เจริญเติบโตและมีขนาดเล็ก หนอนชนิดนี้จะทำลายเฉพาะใบอ่อนเท่านั้น รวมทั้งต้นกล้ามังคุดที่อยู่ในเรือนเพาะชำ ก็มักจะพบการทำลายของหนอนชนิดนี้ด้วย

รูปร่างและชีวประวัติ เป็นหนอนของผีเสื้อชนิดหนึ่ง ตัวหนอนมีขนาดเล็ก ยาวประมาณ ๓ มิลลิเมตร ตัวสีขาว นวลปนแดง

การป้องกันกำจัด

๑. อนุรักษ์ธรรมชาติ แตนเบียนหนอน *Agenis piscitricola* ในระยะที่มั่งคุดเริ่มแตกใบอ่อน
๒. หากพบการทำลายให้พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดแมลงในกลุ่มคาร์บาริล ทุก ๗ วัน เมื่อใบแก่แล้วก็ให้หยุดพ่น

กลุ่มอารักขาพืช

W ๑๓/๒๕๖๐ สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร

หนอนพาราซ่า (Nettle caterpillar)

ชื่อวิทยาศาสตร์ Parasa Lepida Cramer

ลักษณะการทำลาย หนอนพาราซ่า เป็นหนอนผีเสื้อกินใบศัตรูสำคัญของมะพร้าวและพืชสกุลปาล์ม รวมทั้งไม้ยืนต้นอีกหลายชนิด มีการระบาดในมะพร้าวอย่างกว้างขวาง ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ – ๒๕๒๓ ในพื้นที่ปลูกมะพร้าวของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และ สุราษฎร์ธานี รวมพื้นที่หลายแสนไร่ ทำให้มะพร้าวชะงักการเจริญเติบโตและผลผลิตลดลงอย่างมาก

ชีพจักรรูปร่างลักษณะ

ตัวเต็มวัย เป็นผีเสื้อกลางคืน ตัวเมียมีขนาดใหญ่กว่าตัวผู้เมื่อกางปีกออก กว้างประมาณ ๔๐ มม. ตัวผู้ปีกกว้างประมาณ ๓๐ มม. ปีกคู่หน้าสีเขียว ขอบปลายปีกสีน้ำตาลแดง ส่วนหัวสีเขียว ปีกคู่หลังสีน้ำตาลอ่อน ส่วนขาและอกสีน้ำตาลไหม้

ผีเสื้อจะผสมพันธุ์ทันทีหลังจากดักแต่ ใช้เวลาผสมพันธุ์นาน ๑๘ ชั่วโมง

หลังจากผสมพันธุ์จะวางไข่ทันที

ไข่ การวางไข่จะวางไข่บริเวณใต้ใบ เป็นกลุ่มติดกันและซ้อนกันเล็กน้อย กลุ่มละ ๑๐ - ๖๐ ฟอง ใช้เวลาวางไข่ ๒ - ๕ วัน ตัวเมียตัวหนึ่งสามารถวางไข่ได้สูงสุด ๗๐๐ ฟอง ตลอดอายุขัย ไข่ค่อนข้างแบนมีสีเหลืองอ่อนกลมรี ผิวเป็นมันอายุของไข่ ๕ - ๗ วัน

หนอน แรกฟักจะยังไม่กินอาหารจะกินเปลือกไข่ อยู่รวมกันเป็นกลุ่มมีสีเหลืองอ่อน เมื่อโตเต็มที่ ยาวประมาณ ๒๕ - ๓๐ มม. กว้างประมาณ ๑๐ - ๑๐ มม. ลำตัวสีเขียวเข้มปนเหลือง หัวมีจุดสีดำ ๑ คู่ มีแถบสีม่วงพาดตามความยาว ลำตัว มีปุ่มขนสีเขียวปลายสีส้มแดงอยู่ด้านข้างลำตัวข้างละ ๑๐ ปุ่ม ด้านปลายท้องมีปุ่มขนสีดำ ๔ ปุ่ม อายุหนอนประมาณ ๓๔ - ๔๙ วัน

ด้งด้ ด้งด้ด้มีขนาดความยาวประมาณ ๑๒ มม. กว้าง ๑๐ มม. สีน้ำตาลอ่อน มีใยปกคลุมยาว ๆ ระยะด้งด้ ๒๑ - ๒๖ วัน วงจรชีวิตจากไข่จนเป็นตัวด้งด้ใช้เวลาประมาณ ๖๓ - ๘๖ วัน

พืชอาหารมะพร้าว พืชสกุลปาล์มทุกชนิด เงาะ มะม่วง กัลย ตลอดจนไม้ป่าที่มีลักษณะใบใหญ่ เช่น ตะแบก หรืออาจบอกได้ว่ากินไปไม้ยืนต้นเกือบทุกชนิด

การป้องกันกำจัด

การป้องกันกำจัดหนอนพาราซ่าปัญหาอุปสรรคอยู่ที่ความสูงของต้นพืชจึงต้องใช้หลายวิธีที่เหมาะสมสถานการณ์ เพื่อลดต้นทุนและบรรลุผลตามเป้าหมายหนอนจะอ่อนแอต่อโรคในฤดูฝน ไม่จำเป็นต้องกำจัด

๑. การใช้แสงไฟล่อกับดักล่อช่วงที่เป็นผีเสื้อเท่านั้นช่วงเวลา ๐๓.๐๐ น.- ๐๖.๐๐ น.

๒. การใช้สารเคมีหากระบาดรุนแรง อาจใช้สารเคมีกำจัดร่วมด้วย ใช้สารคาร์บาริล๘๕ อัตราการใช้ ๑๐ กรัม / น้ำ ๑๐ ลิตร / ต้น ไม่ควรฉีดพ่นในระยะดักแด้และระยะตัวเต็มวัย

โรคกุ้งแห้งพริก หรือ แอนแทรกโนส (Collectotrichum sp.)

สาเหตุเกิดจากเชื้อรา Collectotrichum sp.

ลักษณะอาการ ผลพริกขี้หนู มีแผลบุ๋มลงไป เมื่อเวลาผ่านไปสักระยะ แผลจะขยายเป็นวงกลมหรือวงรีซ้อนเป็นชั้น และเมื่อมีความชื้นมากก็จะเป็นเมือกสีส้มอ่อน ที่บริเวณแผลบนผลพริกหากนำผลพริกที่เป็นโรคกึ่งแห้งไปตากแดด พริกจะเป็นสีเหลืองซีด ซึ่งหากนำเมล็ดพันธุ์ที่เป็นโรคไปเพาะก็สามารถติดต่อโรคนี้ได้

การป้องกันรักษาโรคกึ่งแห้งพริก

๑. เลือกใช้เมล็ดพันธุ์จากผลพริกที่ไม่เป็นโรค
  ๒. ควบคุมโรคโดยชีววิธี โดยใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาอัตรา ๑ กิโลกรัม(เชื้อสด)ต่อน้ำ ๑๐๐ ลิตรฉีดพ่นบริเวณที่เกิดอาการของโรคในช่วงเวลาเย็นแดดอ่อนใช้เชื้อไตรโคเดอร์มาคลุกเมล็ดก่อนหว่านและเตรียมดินก่อนปลูก
  ๓. ใช้สารแมนโคแซบคลุกเมล็ดพันธุ์ก่อนนำไปปลูก
  ๔. พ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เมื่อพริกเริ่มติดผล
  ๕. ใส่ปูนขาวและปุ๋ยอินทรีย์ในแปลงปลูก เพื่อให้พริกมีภูมิต้านโรค
  ๖. สูตรสมุนไพรป้องกันรักษาโรครา โรคแอนแทรคโนส (โรคกึ่งแห้ง) โรคตากบ
- คุณวิเชียร ชีช่วง เกษตรกรชาวอุบลราชธานีผู้ปลูกพริกส่งออกไปยังต่างประเทศ ได้คิดค้นน้ำหมักสมุนไพรป้องกันโรคพริก โดยมีสูตรดังนี้

วัตถุดิบ

๑. ใช้สมุนไพรที่หาได้ง่ายในท้องถิ่นชนิดใดก็ได้ ที่มีรสฝาด เช่น หมาก เปลือกมังคุด ขมิ้น อัตราส่วนอย่างละเท่ากัน รวม ๕๐ กิโลกรัม
๒. กากน้ำตาล ๑๐ กิโลกรัม
๓. หัวเชื้อจุลินทรีย์ ๑ ลิตร
๔. ถังขนาด ๑๕๐ ลิตร ๑ ถัง
๕. น้ำเปล่า ๑๐ ลิตร

วิธีทำ

ทุบหมากพอแตก สับเปลือกมังคุดและขมิ้น ใส่ลงในถังที่เตรียมไว้ ผสมกากน้ำตาล + หัวเชื้อจุลินทรีย์ + น้ำเปล่า คนให้เข้ากัน เทใส่ลงในถังปิดฝาเก็บไว้ในที่ร่ม

การนำไปใช้

- ฉีดพ่นอัตราส่วน น้ำยา ๑ ลิตร ต่อน้ำ ๒๐๐ ลิตร
- ฉีดพ่นทุกๆ ๗ วัน ในเวลาเย็น

กลุ่มอารักขาพืช

พ ๑๕/๒๕๖๐ สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร

โรคราสีชมพู (Pink disease)

สาเหตุของโรค : เกิดจากเชื้อราคอร์ตีเซียม (Corticiumsalmonicolor.)

ลักษณะการทำลายโรคราสีชมพูเกิดจาก เชื้อราเข้าทำลายกิ่งโดยเฉพาะบริเวณง่ามกิ่งซึ่งมีผลทำให้ใบมีสีเหลือง ร่วงหล่นไปคล้ายกับอาการกิ่งแห้งและใบร่วงที่เกิดจากโรคโคนเน่าแต่จะสังเกตเห็นเส้นใยของเชื้อราที่มีลักษณะ เป็นขุยสีชมพูปกคลุมบริเวณโคนกิ่งที่มีใบแห้งนั้น และทำให้เปลือกของกิ่งปริแตก และล่อนจากเนื้อไม้เมื่อตาก เปลือกจะพบว่าเนื้อไม้ภายในมีสีน้ำตาล ถ้าเกิดรอบกิ่งจะทำให้กิ่งแห้งตายในที่สุด

การแพร่ระบาด เชื้อราแพร่ระบาดโดยอาศัยลมและน้ำฝนและระบาดรุนแรงในสภาพอากาศชุ่มชื้น มีปริมาณ น้ำฝนสูง

พืชอาศัย ส้ม มะขาม ยางพารา ทุเรียน มะม่วง ขนุน เงาะ เป็นต้น

การป้องกันกำจัด

- ๑ ตัดแต่งกิ่งที่เป็นโรคเผาทำลายทิ้งเสีย และตัดแต่งกิ่งทุเรียนให้โปร่งเพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก
๒. ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ทำให้พืชมีความต้านทานโรค ชักน้ำให้พืชผลิตสารประเภทเอนไซม์หรือ โปรตีน เช่น เพนทิลไพโรน กรดฮาร์เซียนิก กระตุ้นให้เกิดความต้านทานโรคขึ้นภายในพืชและสร้างสาร ปฏิชีวนะ สารพิษและน้ำย่อย(เอนไซม์) เพื่อหยุดยั้งหรือทำลายเส้นใยของเชื้อราสาเหตุโรคพืชได้เชื้อสดพร้อม ใช้ ๑ กิโลกรัมต่อน้ำ ๑๐๐ ลิตร ฉีดพ่นทรงพุ่มโดยเฉพาะกิ่งในทรงพุ่ม และเชื้อสด ๑ กิโลกรัมผสมรำละเอียด ๕ กิโลกรัม ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยอินทรีย์ ๕๐ กิโลกรัม หวานบริเวณทรงพุ่มให้ทั่ว อัตราประมาณ ๓ - ๕ กิโลกรัม ขึ้นกับขนาดทรงพุ่มเหมือนกับการใส่ปุ๋ยอินทรีย์ทั่วไป
๔. สวนไม่รกที่บอากาศถ่ายเทสะดวกไม่อับชื้น
๓. ฉีดพ่นด้วยสารเคมีจำพวกคอปเปอร์ออกซิคลอไรด์เบนโนมิลคาร์เบนดาซิมโปรคลอราสแมนโคเซบ อัตราการใช้ตามคำแนะนำในฉลากเน้นพ่นบริเวณกิ่งในทรงพุ่ม
๔. รักษากิ่งที่ถูกเชื้อราเข้าทำลายใหม่ ๆ โดยการตากเปลือกที่เป็นโรคออก แล้วทาด้วยสารประกอบ ทองแดงเช่นครวใช้สารบลูโนลินัมเฟลนตาเรียม ในอัตราสารเคมี ๑ ส่วนต่อน้ำ ๙ ส่วน ผสมปูนแดงทาหรือพ่น บริเวณที่เกิด

